

vil han dog ikke, hvis han da ikke tankeløst har indgaaet det, skyndsomst se at faa Forholdet hævet, saasnart et bedre viser sig i Horizonten, men han vil sætte sine Kræfter ind paa at bevise, at det ikke *var* et daarligt Parti, han havde gjort, men, at Forholdet var et saadant, der kun behøvede at komme ind under den menneskelige Aands Opdyrkning for at blive et stort og rigt Forhold, i Steden for hvilket det vilde være selvødelæggende for ham at vælge noget andet. Rent menneskelig set, er det ikke trofastere, redeligere, at holde ud i et Forhold end at opgive det, ligemeget om det er et glimrende eller et miserabelt Forhold, naar det blot ganske simpelt er det Forhold, overfor hvilket man er stillet? Der *kan* vindes fast Land under Fødder, ogsaa hvor Bjergene ikke knejse; selv hvor det flade Land trues af opslugende Bølger, bos og bygges der trygt. Fordi der maa tænkes paa Værn og Dæmninger, kues derfor det menneskelige Snille? Forinden den paatagne Gerning opgives, maa usigelig meget Arbejde være gjort, og opgives den omsider, bevises endda ikke Gerningens Ugørlighed, men Arbejderens Svaghed.

Maaske ogsaa de Afkristnede, som Arbejdere betragtede i den store Verden, kunne have deres Gerning og deres Værd. Der er en Kreds af Tanker, de ikke kunne opgive, og deres Resultat maa gemmes, tror de, et Sted ude i det endnu Ublevne.

I ethvert Tilfælde, en Gernings Vanskelighed afgør ikke Spørgsmaalat, om den kan eller bør gøres, men derimod den Kendsgerning, om den er der eller ikke er der. Hvad den Aand, der har ledet saa mange til at afkristnes, vil aabenbare i Tiden, kan ikke vides, kun anes, men en Aand er den, imod hvilken Tidens Tanker bære, ikke stride, for hvilken Tidens Resultater samles, en Aand endelig, mod hvilken de Troende ikke synder — uden Synd mod deres Sjæls dybeste Krav.

H. Johansen.

II.

Der er en dyb Uoverensstemmelse mellem Anna Brosbølls og Elisabeth Hostrups Syn paa Begrebet „Kærlighed“. Det forekommer mig, at det, som Anna Brosbøll vil i sin Artikel, er at advare mod at sætte den erotiske Kærlighed, Forholdet mellem Mand og Kvinde, i Højsædet som enevældig Stormagt, saa at man over dette *ene* Menneske, der bjærgtager Sind og Sands, glemmer sit Gudsforhold. Og det forekommer mig, at denne Indsigelse kommer i rette Tid i